

Eyüp Sultan Vezir Tekke - İzzet Paşa Tekkesi

Vezir Tekkesi, Eyüp İlçesi'nde, eski Servi, yeni Düğmeciler Mahallesi'nde Eyüp Sultan Bulvarı'ndan Demirkapı'ya çıkarken sağda, bulvarın paralelindeki Vezir Tekke Caddesi üzerinde yer almaktadır. 3.Selim Han'ın Sadrazamlarından Safranbolulu Hacı Mehmed İzzet Paşa (ö. 1812) tarafından 1795 tarihinde, sadareti sırasında (1794-1798) inşa ettirilmiştir. Minber ve minare ile donatılmış bir mescid-tevhidhane, selamlık, harem ve mutfak taamhane birimlerinden meydana gelen tekke, 19. yüzyılın ikinci yarısında yeniden inşa edilmiştir. Tekkeden günümüze orijinal kalan, kâgir bodrum katı, ahşap selamlık bölümü ile bahçesindeki hazire ve kâgir su haznesi ulaşabilmiştir. Diğer kısımlar aslına uygun şekilde yeniden onarılmıştır.

Osmanlı'nın 18.yy. sonlarında inşa edilen sadrazam tekkelerinden biri olan bu yapı, nefsi İstanbul olarak bilinen asıl İstanbul kabul edilen, bugünkü Fatih ilçesi, dış kısmında, Biladi selase olarak bilinen semtlerden birinde Eyüp'te konuşlandırılmıştır.

Tekkeler, bir şeyhin yönetiminde tasavvuf eğitimin verildiği mekânlardır. Bu tekke de, dönemin mahalle tekkelerinden biri olup, önemli dini günlerde tevhidhanesi tekke müdavimleri tarafından, şeyh riyasetinde kullanılmıştır. Yapıda cümle kapısının tevhidhane girişi, tekke şeyhinin aile hayatını yaşadığı, harem-selam kısımlarını içeren haneyi barındırmaktadır. Şeyh bu kısımdan tevhidhaneye girmektedir. Alt kısımlar ise mutfak-taamhane olarak yapılmıştır. Burası dönem dönem halka bila bedel yemek ikramlarının yapıldığı yerdir. Tevhidhane de belirli bazı günlerde, Perşembe ve Cuma akşamları, tekke müdavimlerinin şeyh ile birlikte meşk ettikleri mekândır.

İstanbul'da Balıkpazarı ve Safranbolu'da Camisi bulunan İzzet Mehmed Paşa dört yıla yakın (III. Selim dönemi) sadrazamlık yapmıştır. Mısır Valiliği de yapmış olan İzzet Mehmed Paşa çağdaş eserlerde tedbirli, cömert ve kimseyi incitmeyen bir kişi olarak tavsif edilmiştir.

Zafer Bilgi

Öğr. Gör. - Tarihçi – Yazar

Kaynakça;

- Tekke Maddesi, TDV İslam Ansiklopedisi, Prof. Dr. Mustafa Kara, 40. Cilt, 368.sy. , İstanbul, 2011.
- İzzet Mehmed Paşa, Safranbolulu Maddesi, TDV İslâm Ansiklopedisi, Prof. Dr. Abdülkadir Özcan, 23. Cilt, 560-561 sy. , İstanbul, 2001.